

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ

Адреса: Универзитетски трг 2, 18104 Ниш, Република Србија

Тел.: 018 257970; Факс: 018 257950; E-mail: uniuni@ni.ac.rs

Ниш, 21. мај 2025.

ПЛАТФОРМА

Универзитета у Нишу

за разговор са представницима надлежних органа и институција

I

Од децембра 2024. године, на факултетима Универзитета у Нишу траје студентска блокада. Део наставних активности који се односи на извођење наставе и испитних активности се не одвија услед објективне немогућности њихове реализације у условима студентског протеста. Студентски протест представља мирно окупљање студената односно грађана ради заштите јавног интереса, док је пленум форма коју су студенти изабрали као начин организовања и одлучивања студената у блокади. Овај вид протеста је легитиман облик остваривања права на слободу изражавања и окупљања, у складу са чланом 54. Устава Републике Србије, чл. 11 Европске конвенције о људским правима и праксом Европског суда за људска права. Блокада је фактичко стање настало одлуком студената.

Универзитет и факултети у његовом саставу нису донели одлуке којима се наведене активности прекидају или обустављају, већ су констатовали фактичко стање настало одлуком студентских пленума и истовремено подржали студентске захтеве и право студената на миран протест, окупљање и изражавање мишљења. Скрећемо пажњу да је Министарство просвете, у свом допису бр од 25.12.2024. године, констатовало немогућност извођења наставе.

Ректор и декани не располажу правним механизмима ни фактичким могућностима да окончају блокаду, с обзиром да студентски захтеви нису у надлежности ректора и декана, већ се односе на шире друштвене чиниоце. Покушај да се против воље студената изводе наставне активности, представљао би повреду права на слободу окупљања у циљу заштите јавног интереса, које је гарантовано најважнијим горепоменутих акција међународног и домаћег

права . Осим тога, такво поступање било би у супротности са начелима академског интегритета и академских слобода, те с етичким принципима на којима се темељи наше друштво. Такође, овакав потез фактички не би било могуће спровести, што се може закључити на основу искуства свих високошколских установа у Републици Србији на којима је руководство покушавало да одржи наставу у постојећим условима.

Ректор и декани нису надлежни да преговарају о испуњењу студентских захтева, нити о окончању и модификовању блокаде. Универзитет у Нишу подржава иницијалне студентске захтеве, али не чествује у организацији блокада, нити може да их обустави.

Према члану 64 став 3 Закона о високом образовању: „Ректор је дужан да писаним путем упозори декана и савет факултета на поступање и одлуке супротне овом закону или статуту универзитета.“ Међутим, факултети Универзитета нису донели одлуке супротне Закону или Статуту Универзитета, већ су у условима блокаде поступали на једини исправан начин, обављајући онај део делатности који је правно и фактички могућ. О свему томе ректор је редовно обавештаван од стране декана, те није било ни обавезе ни потребе да он упозорава декане и савете факултета.

II

Универзитет у Нишу захтева да без одлагања престану притисци на академску заједницу, а посебно:

- да се одустане од измена Закона о високом образовању које су најављене у средствима јавног информисања, а којима се нарушава уставно начело аутономије универзитета ;
- да се стави ван снаге Уредба о измени Уредбе о нормативима и стандардима услова рада универзитета и факултета за делатности које се финансирају из буџета (Сл. гласник РС 27/2025), којом се мења структура радних обавеза запослених на високошколским установама;
- да се стави ван снаге Закључак Владе 05 број 121-2842/2025 од 24. марта 2025. године, којим се одлучује да ће се високошколским установама уплаћивати само део средстава за буџетске плате наставника и сарадника;
- да се обустави ванредни надзор просветне и финансијске инспекције, као и Државне ревизорске институције на факултетима Универзитета;
- да се престане са медијском хајком на студенте, запослене на Универзитету и факултетима у саставу Универзитета, као и јавним изношењем претњи и притисака уперених ка Универзитету;
- да се исплате средства за све заостале плате запослених на факултетима нишког Универзитета из буџетских средстава у пуном износу.

Универзитет у Нишу захтева од Владе и надлежних министарстава да без одлагања испуне све законске обавезе према његовим чланицама, укључујући и надокнаду материјалних трошкова.

III

Од почетка блокада се обавља редовна комуникација између ректора, студентских служби факултета, продекана за наставу и секретаријата факултета у вези питања везаних за студије, акредитацију студијских програма, издавања диплома и других текућих послова. Такође, запослени на факултетима редовно обављају своје радне обавезе, а у складу са тренутним могућностима. Тако, наставно особље, поред послова који се односе на науку и истраживање врши и велики део других послова који се према Уредби односе на наставу, док ненаставно особље своје послове обавља у целости. Велики број факултета има план надокнаде наставе и испитних рокова усвојен од стране НН Већа или деканског колегијума са више сценарија надокнаде у зависности од расположивог времена за надокнаду, односно од дана престанка блокада. Неколико факултета је донело одлуку о покретању надокнаде наставе у онлајн формату, што је противно важећем Закону о високом образовању и акредитацијама односно дозволама за рад које ти факултети поседују.

IV

Универзитет у Нишу поставља питања надлежним органима:

- Када ће бити испуњени студентски захтеви, чије испуњење је предуслов за започињање дијалога са студентима који блокирају високошколске установе, у циљу омогућавања квалитетне надокнаде наставе и наставка школске године?

- Када ће бити објављене квоте за упис нове генерације студената и под којим условима ће бити омогућено уписивање студената у наредну школску годину?

- Да ли се планира смањење броја ЕСП бодова као услова за упис на буџетске студије или опција безусловног уписа студената у наредну школску годину уз задржавање тренутног статуса?

- Који је план ублажавања услова за задржавање и остваривање права на студентске стипендије, кредите и смештај у студентске домове?

Универзитет у Нишу апелује на надлежне органе да што пре испуне студентске захтеве, како би се створили услови за дијалог, а све то у циљу квалитетне надокнаде наставе и наставка школске године, чији је регуларан завршетак озбиљно угрожен.

С поштовањем,

ДЕКАН

проф. др Славиша Трајковић

ДЕКАН

проф. др Владислав Марјановић

ДЕКАН

проф. др Владимир Ћирић

ДЕКАН

проф. др Горан Јаневски

ДЕКАН

проф. др Александар Митић

ДЕКАН

проф. др Предраг Цветковић

ДЕКАН

проф. др Мића Станковић

ДЕКАН

проф. др Драгиша Савић

ДЕКАН

проф. др Драгана Станојевић

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ

РЕКТОР

проф. др Јован Степановић

ДЕКАН

проф. др Срђан Глишовић

ДЕКАН

проф. др Милена Ињац

ДЕКАН

проф. др Томислав Окичић

ДЕКАН

проф. др Наталија Јовановић

ДЕКАН

проф. др Иван Филиповић